

بررسی میزان شیوع "سندروم متعاقب فلچ اطفال" در شهرستان تهران

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۸۶/۱۱/۲۴ تاریخ پذیرش: ۱۳۸۷/۰۱/۲۴

چکیده

زمینه و هدف: تاثیرات دراز مدت فلچ اطفال در بسیاری از کشورها شناخته شده است. علی‌رغم عدم وجود یک عنوان معین برای این مجموعه از علائم و نشانه‌ها، یکسانی جالب توجهی بین بیماران در رابطه با شرح و توصیف مشکلات و عوارض ناشی از بیماری وجود دارد که شامل فقدان قدرت و استقامت، مشکلات عضلانی، ناتوانی عضلانی سیستم تنفسی، اختلالات مربوط به خواب می‌باشد. هدف از این پژوهش بررسی شیوع این علائم می‌باشد.

روش بررسی: ۱۵۰ فرد با سابقه فلچ اطفال (۸۰ مرد و ۷۰ زن) به‌طور تصادفی با استفاده از پرسشنامه مورد ارزیابی قرار گرفتند. سوالات شامل اطلاعات فردی، وضعیت سلامت و سابقه خانوادگی، عادات فردی، وضعیت جسمانی، فعالیت‌های ورزشی و تمرینات حرکتی، سوابق درمانی، عوارض بعد از ابتلاء اولیه به پولیومیلیت، عوارض بعد از درمان متعاقب پولیومیلیت و نهایتاً عوارض بعد از گذشت چند سال از ابتلاء به پولیومیلیت بود. **یافته‌ها:** دردهای عضلانی (۸۸٪)، ضعف عضلات در دو اندام تحتانی (۴۲٪)، گرفتگی‌های عضلانی (۶۴٪)، زمین‌خوردنهای مکرر (۷۴٪) و خستگی زوردرس (۸۶٪) در افراد مشاهده شد. از مجموع متغیرهای تحقیق پنج علامت فوق به‌عنوان معیارهای اصلی این سندروم است. در ۸۵ نفر از شرکت‌کنندگان معادل ۵۶٪ این علائم دیده شد.

نتیجه‌گیری: سندروم متعاقب فلچ اطفال در شهر تهران بر اساس مشاهدات و ارزیابی این تحقیق وجود دارد. توصیه می‌شود در نحوه درمان آن به مراتب پیشرفت سندروم توجه نمود. جلوگیری از خستگی، محدود کردن فعالیت‌های فیزیکی و ورزشی شدید، انجام تمرین‌های هوایی ملایم بدون خستگی می‌تواند مفید باشد.

کلمات کلیدی: فلچ اطفال، فیزیوتراپی، توانبخشی، سندروم بعد از فلچ اطفال.

سعید طالبیان*
غلامرضا علیابی
سحر موسوی قمی
کروه فیزیوتراپی

دانشکده توانبخشی، دانشگاه علوم پزشکی تهران

* نویسنده مسئول: تهران، صندوق پستی: ۱۶۳۵-۱۶۸.
تلفن: ۹۱۲۷۹۵۹۲۱۹
email: talebian@sina.tums.ac.ir

مقدمه

ثانویه عضلاتی است که قبلاً توسط عفونت فلچ اطفال آسیب دیده‌اند. علائم شامل خستگی، ضعف پیشرونده و آرام عضلات، دردهای مفصلی و تحلیل رفتن عضلات است. با توجه به ارزیابی‌های به عمل آمده مشخص شد که در اکثر کشورهای پیشرفته تحقیقات جامعی از نظر شیوع و ارزیابی علائم ثانویه فلچ اطفال انجام گرفته است.^{۵-۸} به علاوه پژوهش‌هایی در رابطه با اهمیت درد،^۹ کیفیت سلامتی در زندگی این بیماران،^{۱۰} تمرینات دینامیک در آب در افراد مبتلا،^{۱۱} تأثیرات عضلانی در این سندروم^{۱۲} و ناتوانی و کیفیت زندگی در افرادی که دچار عوارض پس از فلچ اطفال شده‌اند^{۱۳} انجام شده است. در سال‌های ۱۹۹۷، ۲۰۰۱، ۲۰۰۳ میلادی در کشور نروژ مطالعاتی در زمینه عملکرد ریوی و ظرفیت کارکرد فیزیکی روی ۶۳ بیمار مبتلا به سندروم متعاقب فلچ اطفال^{۱۴} درمان این بیماران^{۱۵} و ارتباط بین این

در رابطه با "سندروم متعاقب فلچ اطفال" Post Polio Syndrome (PPS) تست تشخیصی تعریف شده‌ای در دسترس نیست و بسیاری از متخصصین مراقبت‌های بهداشتی با عوارض طولانی مدت فلچ اطفال آشنا نیستند و اغلب بیماران نیز در پذیرش شروع کاهش و نقصان عملکردشان دچار مشکل هستند در نهایت ناتوانی ایجاد شده ممکن است فعالیت‌های فرد را در دوره‌های محدود کند که منجر به ضعف بیشتر، خستگی و کاهش فعالیت‌های فانکشنال می‌شود.^{۱۶} سندروم متعاقب فلچ اطفال وضعیتی است که می‌تواند افرادی را که قبلاً به فلچ اطفال مبتلا شده‌اند پس از بهبودی از حمله اولیه ویروس فلچ اطفال درگیر کند. شیوع این سندروم در بین افرادی که سابقاً مبتلا به فلچ اطفال بوده‌اند ۲۵٪ می‌باشد.^{۱۷} مشخصه این سندروم ضعف

در افراد مبتلا به سندروم متعاقب فلج اطفال بود. مشخص شد که اصلی‌ترین مشکل بیماران در حرکت بلندکردن و حمل کردن بار می‌باشد.^{۱۳} مطالعه‌ای با هدف ارزیابی و مقایسه نتایج درازمدت پس از فلج اطفال در کشورهای اروپایی شرقی و اروپای غربی با هدایتی مختلف متفاوت به امکانات توانبخشی و شرایط اجتماعی و بهداشتی مختلف انجام شد. نتایج نشان داد که عالمی دراز مدت پس از بیماری فلج اطفال بین کشورهای اروپایی غربی و شرقی متفاوت است.^{۱۴} کلیه پژوهش‌هایی که در موارد فوق ارائه شد در جهت شناخت و متعاقب آن جلوگیری از عوارض آن می‌باشد اما متأسفانه هنوز در ایران تحقیقی در ارتباط با میزان شیوع سندروم متعاقب فلج اطفال و ارزیابی عالمی و نشانه‌های این سندروم صورت نگرفته است، لذا نیاز به بررسی شیوع عوارض متعاقب ابتلا به پولیومیلیت احساس می‌شود تا به دنبال این ارزیابی بتوانیم در آینده راهکارهایی را جهت شناسایی و پیشگیری از عوارض و درمان این سندروم ارائه دهیم و هزینه‌هایی را که به علت ناتوانی مجدد فرد به وجود می‌آید و همچنین هزینه‌های ناشی از درمان‌های متفاوت از قبیل فیزیوتراپی، اورتز و پروتز، درمان‌های روانشناسی و دارو درمانی را به حداقل برسانیم. سندروم متعاقب فلج اطفال وضعیتی است که می‌تواند افرادی را که قبلًا به فلج اطفال مبتلا شده‌اند پس از بهبودی از حمله اولیه ویروس فلج اطفال درگیر کند.

روش بررسی

این تحقیق با ارزیابی افراد مراجعه‌کننده و به صورت آینده‌نگر و با همکاری سازمان بهزیستی (اداره کل معاونت توانبخشی استان تهران) و انجمن معلولین ایران به مدت دو سال در سال‌های ۱۳۸۴ و ۱۳۸۵ در دانشکده توانبخشی دانشگاه علوم پزشکی تهران و همچنین مراجعه محقق به مراکز فوق انجام شد. از کلیه مراجعین به مراکز فوق با سابقه ابتلا به فلج اطفال درخواست می‌شد. به طور داوطلبانه در این تحقیق شرکت کنند. از مجموع مراجعین تعداد ۱۵۰ نفر حاضر به تکمیل پرسشنامه تحقیق شدند. پرسشنامه ویژه طرح شامل اطلاعاتی در خصوص مشخصات فردی، وضعیت سلامت و سابقه خانوادگی بیماری، عادات فردی، وضعیت جسمانی، سوابق فعالیت‌های ورزشی و تمرینات حرکتی، سوابق درمانی، عوارض بعد از ابتلای اولیه به پولیومیلیت، عوارض بعد از درمان متعاقب پولیومیلیت و نهایتاً عوارض طولانی مدت ابتلا به پولیومیلیت بود که براساس پرسشنامه‌های مشابه

سندروم و آنتی‌بادی GM1 بر روی ۱۴۴ بیمار^{۱۵} صورت گرفته است. یک بررسی پرسشنامه‌ای وسیع در استرالیا در اوایل سال ۱۹۸۸ و در طول سال ۱۹۸۹ میلادی صورت گرفت. این پرسشنامه که شامل شرح حال و تاریخچه پزشکی، عالمی سندروم پس از پولیو، تأثیر این علائم بر روی زندگی آنها و انواع درمان‌های موثر یا غیرموثر دریافت شده بود را ارزیابی کرد. سوالات ابتدایی این پرسشنامه پیشینه بیماری پاسخ‌دهندگان را پوشش می‌داد و گروه دوم سوالات با وضع سلامتی حال حاضر پاسخ‌دهندگان ارتباط داشت.^{۱۶} در تحقیقات دیگری که به صورت آینده‌نگر جهت تشخیص عالمی و نشانه‌های این سندروم انجام شد جامعه نمونه شامل ۸۵ بیمار بین سنین ۴۷ تا ۹۱ سال بود که عمومی‌ترین شکایت بیماران شامل درد (۴۴٪)، ضعف عضلانی (۲۷٪) و خستگی (۱۶٪) بود.^{۱۷} در مطالعه‌ای که در سال ۱۹۹۹ میلادی در کشور فرانسه انجام گرفت وجود ویروس پولیو (PV) در مایع مغزی نخاعی ۲۰ بیمار با PPS، در یک گروه کنترل شامل ۲۰ بیمار با اختلالات عصبی غیرمرتبط با فلج اطفال و هفت بیمار با بیماری تثیت شده فلج اطفال بررسی شد. در این بررسی توالی ژنی ویروس فلح اطفال در مایع مغزی نخاعی ۱۱ بیمار از ۲۰ بیمار مبتلا به PPS یافت شد ولی در هیچ‌یک از افراد گروه کنترل مشاهده نگردید. بررسی توالی ژنی در پنج منطقه ترجمه نشده وجود توالي جهش یافته ویروس فلح اطفال را تأیید کرد. این یافته‌ها پیشنهاد می‌کند که بروز PPS با حضور ویروس در سیستم اعصاب مرکزی ارتباط دارد.^{۱۸} توانایی ۱۵۰ بیمار مبتلا به PPS در انجام کارهای روزمره در سال ۲۰۰۲ در کشور سوئد ارزیابی شد نتایج به دست آمده مشخص کرد فعالیت‌هایی که اغلب شرکت کنندگان در مطالعه، در آنها مستقل بودند شامل خوردن، نظافت روزانه و برقراری ارتباط بود. بسیاری از افراد به کمک‌های فنی، تغییرات در خانه‌ها و یا حمام جهت انجام فعالیت‌های وابسته به تحرك نیاز داشتند.^{۱۹} در کشور نرژ مطالعه‌ای با هدف بررسی نشانه‌های ذهنی، وضعیت پزشکی و اجتماعی، عملکرد ریوی و ظرفیت کار جسمانی در یک دوره سه تا پنج ساله روی مبتلایان به سندروم پس از فلح اطفال در سال ۱۹۹۷ انجام گرفت. اکثر بیماران افزایش نشانه‌های بیماری و معلولیت جسمی مرتبط با فلح اطفال را نشان دادند. همچنین عملکرد ریوی به طور متوسط کاهش یافته بود.^{۲۰} در سال ۲۰۰۰ میلادی مطالعه‌ای در کشور سوئد انجام شد که هدف آن بررسی ناتوانی و کیفیت زندگی

فردی، وضعیت جسمانی، سوابق فعالیت‌های ورزشی و تمرینات حرکتی، سوابق درمانی. وضعیت انحراف ستون فقرات در بین نمونه‌ها در جداول ۲ و ۳ گزارش شده است. در بررسی عادات‌های فردی در همه موارد اختلاف زیادی در عدم ابتلا به اعتیاد وجود داشت بهنحوی که هر ۱۵۰ نفر پاسخ منفی دادند. بیماران براساس وضعیت تحرک جسمانی خود به سه گروه تقسیم‌بندی شدند: پرتحرک، متوسط و کم‌تحرک. افرادی جزء گروه پرتحرک به حساب می‌آیند که عادات مداوم بدنی داشته باشند و گروه کم‌تحرک شامل افرادی است که فعالیت شدید یا متوسط بدنی ندارند. وضعیت تحرک جسمانی نمونه‌ها ۴۲٪ از افراد، پرتحرک، ۳۵٪، متوسط و ۲۲٪، کم‌تحرک بوده‌اند. میزان اثربخشی درمان‌های مختلف نیز در بین نمونه‌ها بررسی شد و بیش از نیمی از پاسخ‌دهندگان (۵۳٪) معتقد بودند که به ترتیب فیزیوتراپیست، پزشک متخصص، ارتوپدی، بیشترین اثربخشی را در درمان آنها داشته‌اند (جدول ۳). عوارض طولانی‌مدت ابتلا به پولیومیلیت: در آخرین قسمت پرسشنامه به عوارضی پرداخته شد که بیماران بعد از گذشت سال‌ها از ابتلای اولیه به پولیومیلیت دوباره آنها را تجربه می‌کردند و در حقیقت سوالات این بخش شیوع سندروم

تحقیقات در سایر کشورها بود. سوالات توسط محقق پرسیده می‌شد و پس از دریافت دقیق پاسخ در پرسشنامه ثبت می‌گردید. قبل از انجام رسمی تحقیق، پرسشنامه‌هایی که در سایر کشورها در این زمینه طراحی و ارائه شده بودند مورد بررسی قرار گرفتند^{۱-۳} و بر اساس آنها پرسشنامه‌ای مخصوص طرح بدون نسخه برداری مستقیم از آنها تهیه گردید. سپس با انجام آزمون اولیه در پنج نفر، پس از اصلاح، کدگذاری شد و مورد بهره‌برداری قرار گرفت. ارزیابی‌ها شامل به‌دست آوردن توزیع فراوانی علائم بر حسب متغیرهای پژوهش به نظریک است. با تعیین درصد و میزان متغیرها به صورت توصیفی، و تجزیه و تحلیل آماری با روش^۴ به وسیله نرم‌افزار SPSS ویراست ۱۱/۵ انجام پذیرفت و مقادیر $p < 0.05$ معنی دار در نظر گرفته شد.

یافته‌ها

در این پژوهش ۱۵۰ نمونه از افرادی که سابقاً به فلچ اطفال مبتلا بوده‌اند مورد ارزیابی قرار گرفتند توزیع اطلاعات فردی آنان در جدول ۱ آمده است. نمونه‌ها در این پژوهش از چند جهت مورد ارزیابی قرار گرفتند: وضعیت سلامت و سابقه خانوادگی، عادات

جدول-۱: اطلاعات مربوط به شاخص‌های سن، قد، وزن و جرم بدن

جنس	سن (سال)	قد (متر)	وزن (کیلوگرم)	شاخص وزن بدن
مرد	۳۰/۱۳	۱/۷۰	۶۸/۹۲	۲۳/۷۵
	۸۰	۸۰	۸۰	۸۰
	۸/۸۶	۰/۴۶	۵/۶۸	۱/۷۱
زن	۲۹/۸۷	۱/۶۵	۶۲/۱۲	۲۲/۵۶
	۷۰	۷۰	۷۰	۷۰
	۹/۱۲	۰/۴۶	۴/۹۵	۱/۵۰
مجموع	۳۰/۰۱	۱/۶۸	۶۵/۷۵	۲۳/۲۰
	۱۵۰	۱۵۰	۱۵۰	۱۵۰
	۸/۹۵	۰/۵۶	۶۶/۳۲	۱/۷۲

جدول-۲: اطلاعات مربوط به سوابق بیماری

سابقه بیماری	در حال حاضر	تعداد (درصد)	سابقه بیماری در گذشته	تعداد (درصد)	سابقه خانوادگی
عارضه قلبی	۶/۰%	۶/۰%	۰/۰%	۰/۰%	تعداد (درصد)
فشار خون بالا	۱۴/۹/۳	۱۴/۹/۳	۱۰/۶/۷	۱۰/۶/۷	۲۷/۱۸)
احساس درد قفسه صدری	۵۴/۳۶	۵۴/۳۶	۱۷/۱۱/۳	۱۷/۱۱/۳	۶/۰٪
احساس درد متناوب ساق پا حین راه رفتن	۸۲/۵۴/۷	۸۲/۵۴/۷	۷۸/۵۲	۷۸/۵۲	۳۱/۲۰/۷
احساس سرگیجه و تهوع	۶۸/۴۵/۳	۶۸/۴۵/۳	۱۰/۶/۷	۱۰/۶/۷	۱۶/۱۰/۷
مشکلات تنفسی	۶۱/۴۰/۷	۶۱/۴۰/۷	۱۶/۱۰/۷	۱۶/۱۰/۷	۳۶/۲۲/۴
سابقه کمردرد در شش ماه اخیر	۱۲۱/۸۰/۷	۱۲۱/۸۰/۷	(٪۰)	(٪۰)	(٪۰)
سابقه پشت درد در شش ماه اخیر	۳۴/۲۲	۳۴/۲۲	(٪۰)	(٪۰)	(٪۰)

جدول-۵: میزان عوارض ابتلا به پولیو

خیر	بله	عارضه
(٪/۱۲)	(٪/۸۸)	درد عضلانی
(٪/۲۷/۳)	(٪/۷۲/۷)	درد مفصلی
(٪/۷۴)	(٪/۲۶)	مشکلات نفسی
(٪/۹۶)	(٪/۴)	ضعف و بی اختیاری ادرار
(٪/۲۵/۳)	(٪/۷۴/۷)	زمین خوردن های مکرر
(٪/۱۴)	(٪/۸۶)	خستگی زودرس
(٪/۳۶)	(٪/۶۴)	گرفتگی عضلانی
(٪/۳۸/۷)	(٪/۶۱/۳)	افزایش دفعات زمین خوردن
(٪/۳۴)	(٪/۶۶)	دردهای استخوانی
(٪/۰)	(٪/۱۰۰)	کوتاهی بافت نرم
(٪/۱۲)	(٪/۸۸)	محدودیت حرکتی

جدول-۶: میزان اختلالات عضلانی بعد از ابتلا به پولیو

هر دو سمت	راست	چپ	اختلاف عضلانی
(٪/۳۳)	(٪/۲۸/۷)	(٪/۴۹/۳)	ضعف عضلانی قدم ران
(٪/۲۰)	(٪/۳۴)	(٪/۴۶)	ضعف عضلانی خلف ران
(٪/۷۰)	(٪/۱۱/۳)	(٪/۴۲)	ضعف عضلانی قدم ساق
(٪/۶۶)	(٪/۱۴)	(٪/۴۲)	ضعف عضلانی خلف ساق
(٪/۴۸/۷)	(٪/۱۴)	(٪/۳۷/۳)	ضعف عضلانی قدم لگن
(٪/۱۶)	(٪/۴۲)	(٪/۴۲)	ضعف عضلانی خلف لگن
(٪/۳۴)	(٪/۱۰)	(٪/۲۱)	ضعف عضلانی شکم
(٪/۴)	(٪/۶۱/۳)	(٪/۳۴/۷)	کوتاهی اندام تحتانی

پرسشنامه‌ای وسیع که توسط Mary T Westbrook و در اوخر سال ۱۹۸۸ و در طول سال ۱۹۸۹ صورت گرفت نشان داد که سه علامت مهم ضعف عضلانی، درد و خستگی بیش از همه در بین نمونه‌ها ذکر شده بود و از نمونه‌ها ۸۳٪ عقیده داشتند که علائم سندروم پس از پولیو در آنها بروز کرده است.^{۱۷} در تحقیقات دیگری که توسط Farbu E, Rekand T, Gilhus NE انجام شد تعداد ۸۵ بیمار عمومی ترین شکایت آنان شامل درد (٪/۴۴)، ضعف عضلانی (٪/۲۷) و خستگی (٪/۱۶) بود^{۱۸} که با نتایج این تحقیق مطابقت دارد. افراد مبتلا به فلج اطفال بعد از سپری شدن سال‌ها از عارضه اولیه پس از یک دوره رکود دچار افزایش علائم ناشی از ابتلا اولیه می‌شوند به طوری که نتایج این بررسی نشان می‌دهد تعداد بسیاری از نمونه‌ها دواره درد عضلانی و درد مفصلی را گزارش می‌کنند و اکثر بیماران ضعف مجدد را به نحوی در عضلات اندام تحتانی خود تجربه می‌کنند. زمین خوردن های مکرر یکی از عوارضی است که بیماران بعد از گذشت سال‌ها از ابتلای اولیه به پولیومیلت از آن رنج می‌برند.

جدول-۳: وضعیت انحراف ستون فقرات

انحراف ستون فقرات	تعداد (درصد)
عدم انحراف	۲۹٪/۱۹/۳
کایفوز	۵۷٪/۳۸
اسکلیز	۳۹٪/۲۶
لوردورز	۶٪/۴
کایفواسکولیوز	۶٪/۴
کایفولوردورز	۶٪/۴
همه موارد	۷٪/۴/۷
مجموع	۱۵۰٪/۱۰۰

جدول-۴: میزان اثربخشی درمان

واحد درمانی	تعداد (درصد)
پزشک متخصص - ارتود - فیزیوتراپیست	۲۱٪/۱۴
فیزیوتراپیست - پزشک متخصص - ارتود	۸۰٪/۵۳/۳
فیزیوتراپیست - ارتود - پزشک متخصص	۸٪/۵/۳
وسایل کمکی - ارتود - پزشک متخصص	۱۸٪/۱۲
ارتود - فیزیوتراپیست - وسایل کمکی	۲۳٪/۱۵/۳
مجموع	۱۵۰٪/۱۰۰

معاقب فلج اطفال را در بین نمونه‌ها مورد بررسی قرار می‌داد (جدول ۴ و ۵). با توجه به اینکه دردهای عضلانی، ضعف عضلات، گرفتگی‌های عضلانی، زمین خوردن های مکرر، خستگی زودرس پنج علامت اصلی در ابتلا به این سندروم است، مشخص شد که در این تحقیق چهار علامت همزنمان معرف سندروم، در ۸۵ فرد مشاهده گردید، یعنی ۵۶٪ کل شرکت کنندگان در این طرح مبتلا به polio syndrome می‌باشد.

بحث

در آمریکا در سال‌های ۱۹۹۲، ۱۹۹۵، ۱۹۹۸، ۲۰۰۲ تحقیقاتی در ارتباط با شیوع سندروم معاقب فلج اطفال، درمان خستگی آن از طریق آزمایش کنترل شده با داروی آماتاندین روی ۲۳ فرد مبتلا به این سندروم، تأثیر تمرینات ورزشی روی این بیماران، قطع تنفسی در هنگام خواب، ضعف عضلات حنجره در مبتلایان به این سندروم، حرکات غیرطبیعی در خواب، مقایسه بین خستگی مربوط به این سندروم با سندروم خستگی مزمن و تطبیق روانشناختی این بیماران با ناتوانی در آنها صورت گرفته است^{۲۱}^{۲۰} که بروز خستگی در پژوهش ما نیز یکی از مهمترین شاخص‌ها بوده است. یک بررسی

syndrome انتشار یافت.^۵ منابع بسیاری وجود دارد که نشان می‌دهد ویژگی‌های این سندروم در اکثر مناطق دنیا با وجود ریشه‌کنی خود فلچ اطفال شبیه بهم می‌باشد. لذا بروز پاره‌ای عوارض بعداً از ابتلای اولیه به فلچ اطفال بدیهی است و نیازمند بررسی شیوع در مناطق مختلف است تا برنامه‌ریزی درمانی و توانبخشی این افراد که اکنون در دهه‌های دوم به بعد زندگی قرار دارند با توجه به عوارض تنظیم گردد. سپاسگزاری: این مقاله نتیجه طرح تحقیقاتی مصوب دانشگاه علوم پزشکی تهران به شماره قرارداد ۲۴۳۸ مورخ ۱۳۸۴/۷/۲۳ می‌باشد که بدین‌وسیله نویسنده‌گان مراتب قدردانی خود را اعلام می‌دارند.

References

- Johnson E. Practical Electromyography. 2nd ed. Baltimore: Williams & Wilkins; 1998.
- Ramlow J, Alexander M, LaPorte R, Kaufmann C, Kuller L. Epidemiology of the post-polio syndrome. *Am J Epidemiol* 1992; 136: 769-86.
- Agre JC. The role of exercise in the patient with post-polio syndrome. *Ann NY Acad Sci* 1995; 753: 321-34.
- Bruno RL, Creange SJ, Frick NM. Parallels between post-polio fatigue and chronic fatigue syndrome: a common pathophysiology? *Am J Med* 1998; 105: 66S-73.
- Hollingsworth L, Didelot MJ, Levington C. Post-polio syndrome: psychological adjustment to disability. *Issues Ment Health Nurs* 2002; 23: 135-56.
- Hazendonk KM, Crowe SF. A neuropsychological study of the postpolio syndrome: support for depression without neuropsychological impairment. *Neuropsychiatry Neuropsychol Behav Neurol* 2000; 13: 112-8.
- Gandevia SC, Allen GM, Middleton J. Post-polio syndrome: assessments, pathophysiology and progression. *Disabil Rehabil* 2000; 22: 38-42.
- Chan KM, Amirjani N, Sumrain M, Clarke A, Strohschein FJ. Randomized controlled trial of strength training in post-polio patients. *Muscle Nerve* 2003; 27: 332-8.
- Widar M, Ahlström G. Experiences and consequences of pain in persons with post-polio syndrome. *J Adv Nurs* 1998; 28: 606-13.
- Kling C, Persson A, Gardulf A. The health-related quality of life of patients suffering from the late effects of polio (post-polio). *J Adv Nurs* 2000; 32: 164-73.
- Willén C, Sunnerhagen KS, Grimby G. Dynamic water exercise in individuals with late poliomyelitis. *Arch Phys Med Rehabil* 2001; 82: 66-72.
- Summerhagen KS, Grimby G. Muscular effects in late polio. *Acta Physiol Scand* 2001; 171: 335-40.
- Ahlström G, Karlsson U. Disability and quality of life in individuals with postpolio syndrome. *Disabil Rehabil* 2000; 22: 416-22.
- Stanghelle JK, Festvag LV. Postpolio syndrome: a 5 year follow-up. *Spinal Cord* 1997; 35: 503-8.
- Strumse YA, Stanghelle JK, Utne L, Ahlvin P, Svendsby EK. Treatment of patients with postpolio syndrome in warm climate. *Tidsskr Nor Laegeforen* 2001; 121: 2003-7.
- Farbu E, Rekand T, Tysnes OB, Aarli JA, Gilhus NE, Vedeler CA. GMI antibodies in post-polio syndrome and previous paralytic polio. *J Neuroimmunol* 2003; 139: 141-4.
- Westbrook MT. Survey of post poliomyelitis sequel: Manifestations, effects on people's lives and responses to treatment. *Australian Physiotherapy J* 1991; 37: 89-101.
- Farbu E, Rekand T, Gilhus NE. Post-polio syndrome and total health status in a prospective hospital study. *Eur J Neurol* 2003; 10: 407-13.
- Julien J, Leparc-Goffart I, Lina B, Fuchs F, Foray S, Janatova I, et al. Postpolio syndrome: poliovirus persistence is involved in the pathogenesis. *J Neurol* 1999; 246: 472-6.
- Kling C, Persson A, Gardulf A. The ADL ability and use of technical aids in persons with late effects of polio. *Am J Occup Ther* 2002; 56: 457-61.
- Rekand T, Körv J, Farbu E, Roose M, Gilhus NE, Langeland N, et al. Long term outcome after poliomyelitis in different health and social conditions. *J Epidemiol Community Health* 2003; 57: 368-72.

همچنین خستگی زودرس، گرفتگی‌های عضلانی، افزایش دفعات زمین‌خوردن و دردهای استخوانی دیگر عارضه‌ای است که در این افراد از شیوع بیشتری برخوردار است. طبیعی است که کوتاهی بافت نرم، محدودیت حرکتی و کوتاهی اندام تحتانی عوارضی هستند که به‌دبیال هر بیماری عصبی عضلانی به‌ویژه در سنین رشد می‌تواند به‌وجود آید. این نتایج با یافته‌های دیگر نظری بررسی‌های Bruno نزدیک است،^۶ عارضی نظری خستگی زودرس با بررسی Hollingsworth در مطابقت دارد.^۷ این بررسی تاییدی است بر نتایج Post polio syndrome که تحت عنوان Post polio در خصوص سندروم بعد از فلچ اطفال که تحت عنوان

Survey of post polio syndrome in Tehran

Talebian S.*
Olyaei G.R.
Moosavi Ghomi S.

Department of Physiotherapy

Faculty of rehabilitation, Tehran
University of Medical Sciences

Abstract

Received: February 13, 2008 Accepted: April 12, 2008

Background: The long-term effects of poliomyelitis are known in many of countries. In despite of one accrue title for these signs and symptoms; there are similarity aspects in patients' problems. In the signs of explained, absence of strength and endurance, musculoskeletal difficulties, respiratory dysfunction, sleep disorders are more generalized. Prevalence of post polio syndrome (PPS) is aim of this study.

Methods: 150 subjects with history of poliomyelitis (80 male and 70 female) in Tehran city contributes in this study and complete question forms.

Results: Muscle pain was reported in 88% of subjects. Thigh muscle weakness was at 42/28%, also muscle spasm indicated at 66%. Recurrent falling of subjects appeared in 74/7%. Early fatigue reported 86%. Above five signs selected for PPS. In this study 85 subjects had four signs of above criteria or 56.66% of subjects had PPS.

Conclusion: Depended of evaluation and observation there is post polio syndrome in Tehran. Recommended for physical therapy of post polio syndrome attend to stages of progression of this syndrome. In aim to this procedure, physical treatment of these patients must limit to muscle fatigue and also severe physical and exercise activities must be reduce, also some mild aerobic activities without fatigue can be useful.

Keywords: Poliomyelitis, post polio syndrome, physical therapy, rehabilitation.

* Corresponding author: POB:16535-168
Tehran, IRAN
Tel: +98-912-7959219
email: talebian@tums.ac.ir